

Het huis van de Vader

“Ik geloof in onze Heer ...die opgestegen is ten he-

mel, zit aan de rechterhand van God de almachtige Vader.” Wanneer de Kerk Pasen viert, weet zij dat haar Heer niet in de dood is gebleven. Het graf is leeg. De Heer is verrezen. Hij is aan Simon verschenen. De weg naar Pasen toe bereidt de Kerk voor met de veertigdaagse vastentijd. Na Pasen viert de Kerk, tot aan het Hoogfeest van Hemelvaart, veertig dagen dat de Heer verrezen is. De Kerk laat ons in die tijd luisteren naar de verschijningsverhalen uit het Evangelie. Jezus verschijnt dan hier, dan daar, aan zijn leerlingen. Geen gesloten deuren kunnen Hem dit beletten. Met Hemelvaart stijgt Hij op ten Hemel om neer te zitten aan de rechterhand van de almachtige Vader. Dit is het zesde artikel uit de geloofsbelijdenis. In dit artikel drukken wij niet uit dat Jezus veel presteert. Juist het tegendeel. Jezus sterft en Hij wordt begraven. De Vader antwoordt op het offer van de Zoon, dat gebracht is in een liefde tot het uiterste om onze zonden te vergeven, door Hem uit de dood terug te halen. Door Hem te verheffen en te doen zitten aan zijn rechterhand. Jezus is als hoofd van de Kerk daar waar wij Hem eens hopen te volgen. Hier zien wij hoe groot de Kerk is. Zij is niet alleen iets van het hier en nu. Zij heeft in Jezus, die zit aan de rechterhand van de Vader, al de volheid van het leven. Zoals God Abraham beloofde eens te zullen wonen in een land van melk en honing, zo heeft Jezus tot ons gesproken over het huis van de Vader waar plaats is voor velen. Hij is daar. Niet alleen in zijn goddelijke natuur, ook in zijn menselijke natuur. In Jezus

zijn de mensen, die Jezus heeft aangenomen als zijn broeders en zusters, in een zekere zin al bij God. Op 15 augustus vieren wij dat Maria met ziel en lichaam ten hemel is opgenomen. Zij is als eerste onder de mensen ten volle bij de Vader. Ook hier gaat het over wat ons mensen, die in de doop kind van God zijn geworden, te wachten staat.

+ Drs. A.L.M. Hurkmans

Wereldmissiemaand

Wereldmissiemaand (oktober) en Missiezondag 20 oktober 2013 Na een grote bloeiperiode, waarin ook mensen uit onze dorpen en steden wegtrokken om in verre landen de Blijde Boodschap te verkondigen, lijkt in onze dagen de aandacht voor Missie wat weggezakt. Missie is een heel ander gebeuren geworden. Veel meer tweerichtingsverkeer. Wij kunnen delen van ons geld en zo de groei van de Kerk in Derde Wereldlanden ondersteunen. Maar zij hebben ons ook iets te bieden. Dit jaar heeft de Wereldmissiemaand als thema: ‘Gods Woord’. Wij, katholieken, zijn niet zo gewend ons te verdiepen in de H. Schrift. Wij vinden dat al snel te protestant. In de kerk in Tanzania, dat dit jaar het voorbeeldland is voor de Missiemaand, kent men die schroom niet. Daar is van meet af aan de kerk opgebouwd vanuit kleine geloofsgemeenschappen. Tanzania kent 8 miljoen katholieken. De kern van hun kerkelijk leven vormen de kleine

Christelijke gemeenschappen. In groepen van 10 tot 15 gezinnen komen zij wekelijks samen, om te bidden, Gods woord te delen en te praten over hun zorgen. Als het nodig is leggen zij een beetje geld bij elkaar zodat een zieke een goede behandeling kan krijgen of voor een kind schoolspullen gekocht kunnen worden. Leren, vieren en dienen, én gemeenschapsvorming met elkaar verweven. Volledig kerk dus. Het zijn vitale cellen van gelovigen onderling. Zij kiezen zelf hun leiders. De pastor van de parochie bezoekt hen regelmatig en houdt contact met hen. In ons land wordt voor de toekomst van onze kerk meer en meer gekeken naar dit soort kleine groepen van mensen die heel direct vanuit het woord van het Evangelie hun leven vieren, het overdenken en tot handelen komen. De kerk als Gods familie.

De kleine groep als Gods familie ter plekke. Waar wij van onze geldelijke rijkdom delen, delen zij met ons hun geestelijke rijkdom. Dan komt Missie wel heel dichtbij en is het meer dan de moeite waard er aandacht aan te schenken. Lees bijvoorbeeld het verhaal van de kleine Christelijke gemeenschap van Maua. Om 6 uur 's ochtends, vóór het werk en de

school, komen ze samen. Daar putten ze hoop en moed uit. Hebben wij ook niet behoefte aan zulke kleine groepen, waarin we de kracht en de hoop en de bemoediging van het Evangelie heel direct met elkaar beleven? Wel iets om over na te denken, niet? Ik wens u een inspirerende wereldmissiemaand toe.

En, o ja, vergeet de gelovigen in Tanzania niet.

Herman Agterhoek, *missiesecretaris bisdom Groningen – Leeuwarden*.

Oprichting parochies

Per **1 september 2013** heeft Mgr. A. Hurkmans opgericht de **R.K. Parochie Heilige Franciscus en Heilige Clara**, gevestigd te Druten, welke tot stand is gekomen middels samenvoeging (fusie) van de parochies:

Druten en Puiflijk te Druten,
O.L.V Onbevlekt Ontvangen te Deest,
H. Antonius Abt te Horssen en
H. Victor en gezellen te Afferden.
De parochie zal worden bediend door een pastoraal team bestaande uit:
de hoogerwaarde heer dr. C.F.M. van den Hout, *waarnemend pastoor*,
de zeereerwaarde heer G.P.J. van Hoof, *pastor* en
de eerwaarde heer drs. J.C.E.M. van den Akker, *diaken*.

Per **1 september 2013** heeft Mgr.A. Hurkmans opgericht de **R.K. Parochie Sint Odulphus van Brabant**, gevestigd te Oirschot, welke tot stand is gekomen middels samenvoeging (fusie) van de parochies

H. Odulphus te Best,
H. Lidwina te Best,
H. Antonius-Avondmaal te Best,
H. Willibrordus te Middelbeers,
HH. Andreas en Antonius van Padua te Oostelbeers en
Sint Petrus en H. Bernadette te Oirschot-Spoordonk.

De parochie zal worden bediend door een pastoraal team bestaande uit:
de hoogerwaarde heer L.J.M. Spijkers, *pastoor*,

de zeereerwaarde heer drs. A.H.P. Brouwers, *pastor* en
de eerwaarde heer W.P.J.M. van Nunen, *diaken*.

Benoemingen en ontslagen

De hoogwaardige heer **D.A.W.M. Hendrickx o.praem.** te Heeswijk: *per 15 augustus 2013* benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie Sint Norbertus te Berlicum-Middelrode onder gelijktijdig eervol ontslag als pastoor van de parochie O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Heikant-Quirijnstok) te Tilburg.

De zeereerwaarde heer drs. **B.L.J. Jansen o.praem.** te Heeswijk: *per 15 augustus 2013* benoeming tot pastoor van de parochie O.L.V. Onbevlekt Ontvangen (Heikant-Quirijnstok) te Tilburg onder gelijktijdig eervol ontslag als pastoor van de parochie Sint Norbertus te Berlicum-Middelrode.

De eerwaarde heer drs. **B.P.G.M. Jansen** te Neerkant: *per 1 september 2013* benoeming als diaken van de parochies H. Willibrord Deurne te Deurne en H. Willibrordus te Vlieden alsmede van de Pastorale Eenheid Sint Willibrordus en de daaronder vallende parochies te Liessel, Neerkant en Helenaveen.

De weleerwaarde heer drs. **P.A.M. Koen** te Geldrop: *per 1 september 2013* benoeming tot pastor-kapelaan van de parochie heilige Brigida te Geldrop.

De weleerwaarde heer **B. Theunissen** te Tilburg: *per 1 september 2013* benoeming tot pastor-kapelaan van de parochie De Goede Herder te Tilburg.

De weleerwaarde heer **H.J.P.M. Eskes** te Nijmegen: *per 1 september 2013* benoeming tot pastor-

kapelaan van de parochie Maria geboorte te Nijmegen.

De hoogerwaarde heer **R.J.M. Kerssemakers** te Sint Anthonis: *per 6 september 2013* benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie O.L. Vrouw Tenhemelopneming te Beugen.

De zeereerwaarde pater **C.A.M. van Gorp scj** te Nijmegen: *per 8 september 2013* benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie De Goede Herder te Nijmegen.

De zeereerwaarde pater **C.L.J. Schuurmans o.cist.** te Nieuwkuijk: *per 8 september 2013* eervol ontslag als pastoor van de parochie Goddelijke Voorzienigheid te Vlijmen-Vliedberg.

De zeereerwaarde heer drs. **D.R.P. Lebrun** te Nieuwkuijk: *per 8 september 2013* benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie Goddelijke Voorzienigheid te Vlijmen-Vliedberg.

De eerwaarde heer drs. **M.J.H.M. van Rooij** te Heesch: *per 22 september 2013* benoeming tot diaken van de parochie Sint Norbertus te Berlicum-Middelrode.

In memoriam

Op 23 juni 2013 is te Haren overleden de eerwaarde heer mr. **Joseph Alphons Maria Hubert Gemmeke**, emeritus-diaken van de parochies H. Servatius te Megen, H. Lambertus te Haren, St. Petrus' Banden te Macharen en H. Willibrordus te Berghem. Diaken Gemmeke werd geboren te Heerlen 19 maart 1936 en na zijn regulier werkzaam leven bij de Koninklijke Luchtmacht afgesloten te hebben tot permanent diaken van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 24 september 1994. Hij was vanaf 1994 werk-

zaam als diaken van de parochies te Haren, Megen, Macharen en Berghem, uit welke functie hem op 25 september 2004 eervol ontslag werd verleend. Ook daarna bleef hij in de parochies van de Pastorale Eenheid Berghem assisteren.

Moge hij rusten in vrede!

Op 23 augustus 2013 is te Beugen overleden de zeeerwaarde heer **Lambertus Henricus Antonius van der Steen**, pastoor van de parochie O.L.V. Tenhemelopneming te Beugen. Pastoor Van der Steen werd geboren in Veghel op 17 januari 1929 en tot priester gewijd op 4 juni 1955. Hij was achtereenvolgens werkzaam als kapelaan te Dreumel (parochie H. Barbara) van 1955 – 1957, kapelaan te Deurne (parochie H. Willibrordus) van 1957 – 1968, kapelaan te Oss (parochie H. Hart van Jezus) van 1968 – 1970, pastoor te Beugen vanaf 1970 en van 1981 – 1991 tevens pastoor te Rijkevoort (parochie H. Rochus).

Moge hij rusten in vrede!

Agenda Oktober

Mgr. Hurkmans

- 7** bezinningsdag op het Sint-Janscentrum
18.00 uur H. Eucharistie
- 8** bisschoppenvergadering, Utrecht
- 10** *9.00 uur* H. Mis, kathedraal
10.00 uur stafvergadering
- 11** *10.30 uur* H. Eucharistie, kathedraal
b.g.v. bedevaartviering KBO-Brabant
- 11 - 12** investituur Ridders van het Heilig Graf, Bergen op Zoom
- 13** gebedsday Sint-Janscentrum;
11.45 uur H. Eucharistie, kathedraal
- 17** *9.00 uur* H. Mis, kathedraal
10.00 uur stafvergadering
- 20** *10.00 uur* H. Eucharistie, Veghel b.g.v.
150-jarig bestaan Lambertuskerk
- 21** *19.30 uur* diocesane Lekenraad
- 22** *11.00 uur* priesterraad Ridder H. Graf
- 24** *9.00 uur* H. Mis, kathedraal
10.00 uur stafvergadering
- 25** *19.00 uur* H. Vormsel, Moergestel
- 29** uitstapje dekens naar Brussel
- 31** *9.00 uur* H. Mis, kathedraal
10.00 uur stafvergadering

Mgr. Mutsaerts

- 1 t/m 5:** internationale bijeenkomst Kerk In Nood te Rome
- 7** Officium Iuventutis, Utrecht
- 8** Bisschoppenconf., Utrecht
- 9** ontvangst staf bisdom Breda
- 10** *10.00 uur* stafvergadering
- 13** *11.30 uur* H. Mis Tilburg
(Heuvel)
- 15** ontmoeting Nederlandse en Vlaamse bisschoppen, Utrecht
- 17** stafvergadering
- 20** H. Mis en lezing Gezinsweek-einde, Steijl
- 24** *10.00 uur* stafvergadering
- 24** vergadering Sonnius
- 25** ontm. vormelingen Groesbeek
- 26** vormsel, Son & Breugel
- 27** vormsel, St. Oedenrode
- 29** excursie Dekens (Brussel)
- 31** *10.00 uur* stafvergadering

Engelen in dienst van God en de mensen

De Kerk heeft veel bijzondere feestdagen. Op de liturgische kalender staan Kerstmis, Pasen en Pinksteren. Maar ook wat minder bekende feestdagen zoals die van de engelen. Op 29 september viert de Kerk het feest van de aartsengelen en op 2 oktober gedenkt ze de engelbewaarders.

Theologen, maar ook veel andere mensen, hebben wat moeite met deze feesten. Ze maken zich wel eens druk over de identiteit, het wezen of zelfs het bestaan van engelen. Beter dan met kritische twijfel hun bestaansrecht te bevragen, kunnen we bekijken wat zij in Gods plannen verrichten. Het woord 'engel' komt uit het Latijn: angelus. Dit betekent 'boodschapper'. In de Bijbel komen we ze ook als zodanig tegen. God stuurt engelen om mensen te helpen. Engelen helpen ook om mensen bij God te brengen. Waarschijnlijk is dat ook de reden dat we engelen afbeelden met vleugels, ze moeten immers dikwijls

en in volle vaart heen en weer tussen God en de mensen. Engelen brengen troost, verlichting en uitkomst op moeilijke momenten, ze beschermen en leiden ons. En dat mag gevierd worden.

De aartsengelen worden in de Bijbel met naam genoemd: Michaël, de engel van het oordeel; Gabriël, die aan Maria de Blijde Boodschap brengt en Rafaël, die voor de blinde Tobias uitkomst betekende. Hun namen zijn betekenisvol en maken hun plaats in Gods heilsplan duidelijk. De namen eindigen allemaal op 'el', een verwijzing naar God. Michaël betekent 'Wie als God is'; Gabriël betekent 'Held van God' en Rafaël 'God heeft geheeld'.

Als een vervolg op het feest van de aartsengelen gedenken we enkele dagen later de heilige Engelbewaarders. Daarmee drukken we het geloof uit dat alle mensen door Gods engelen worden begeleid, beschermd en bewaard. Dit geloof baseren we op passages als: 'Zie, Ik zend mijn engel voor

u uit om u onderweg te beschermen' (Ex.23,20) en: 'Hoedt u er voor een van deze kleinen te minachten, want Ik zeg u: zij hebben engelen in de hemel en deze aanschouwen voortdurend het aangezicht van mijn Vader die in de hemel is' (Mt.18,10).

Onze aandacht voor de engelen blijft niet beperkt tot deze 2 feestdagen. Iedere Eucharistieviering worden we in het Gloria aan hen herinnerd. Het 1e gedeelte van het Gloria bestaat uit het loflied dat de engelen volgens de evangelist

Lucas gezongen zouden hebben nadat één van hen de geboorte van Jezus Christus had aangekondigd aan de herders die zich op dat moment met hun kudde ophielden in de omgeving van Bethlehem (Lc.2,14). Het was paus Telesphorus (8e paus van Rome, stierf in 136 n. Chr) die het Gloria als 1e een vaste plaats gaf in de kerkelijke traditie door het op te nemen in de liturgie voor de Mis die sindsdien gehouden werd in de nacht, voorafgaand aan het kerstfeest. Geleidelijk aan ontwikkelde het Gloria zich tot een niet meer weg te denken onderdeel van de Eucharistieviering. Toen het Tweede Vaticaans Concilie toestemming had gegeven om de Mis naast het Latijn ook in de volkstaal te vieren, zijn er diverse moderne gezangen gecomponeerd, waarin de celebrant of een koor in wisselzang met de gelovige gemeenschap de Lofzang Eer aan God zingen.

Dienst Liturgie

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van **het bisdom van 's-Hertogenbosch**. *De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.*

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds ING 132.84.65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgegeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T: 073 523 20 20

E: info@bisdomdenbosch.nl

W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar

Vernieuwd directorium

“We mogen de Congregatie voor de clerus zeer dankbaar zijn voor deze nieuwe bewerkte uitgave van het Directorium. Dit rijke document beschrijft op heldere wijze wat de essentiële identiteit van de priester is, welke spiritualiteit de priester moet hebben om die identiteit te beleven en welke vorming nodig is om die spiritualiteit te verwezenlijken, te behouden en te verdiepen.” Dat schrijft Kardinaal Eijk in het Ten Geleide bij het nieuwe Directorium voor de priester.

Voor iedere priester is het Directorium verplichte lectuur, aldus de kardinaal. “Hij kan het gebruiken voor een verdieping van het verstaan en het beleven van zijn essentiële identiteit en voor een bezinning hierop tijdens retraites. Het is een document dat de priester moeten lezen en herlezen.”

Deze vernieuwde versie van het ‘Directorium voor het ambt en het leven van de priesters’, zoals de volledige titel luidt, werd door de Congregatie voor de Clerus op 11 februari van dit jaar gepubliceerd. De eerste versie verscheen in 1994. De nieuwe uitgave is ten opzichte van de eerste niet wezenlijk veranderd. Sinds 1994 zijn er echter talrijke nieuwe teksten over het priesterschap van de zalige Johannes Paulus II en tevens van paus Benedictus XVI verschenen. Eijk: “Deze hebben een aantal behartigenswaardige dingen gezegd over het ambt en het leven van de priester, die voor het nieuwe Directorium een zeer welkomere verrijking waren en er dan ook een plaats in hebben gekregen. Ook vormde de rijke vruchten en kostbare ervaringen van het Jaar van de Priester 2009-2010 een aanleiding om een nieuwe uitgave van

het Directorium uit te brengen.” Uiteraard is het Directorium ook een onmisbaar document voor hen die werkzaam zijn in de roepingenpastoraal, de vorming van priesterkandidaten op de seminaries, voor geestelijk leidlieden van priesters en voor bisschoppen op wier schouders als eersten de plicht rust om voor de vorming van priesters zorg te dragen. “Tegelijkertijd is het Directorium ook voor leken een belangrijke bron van kennis en inzicht in de identiteit van hun priester als man Gods,” meent de kardinaal. “Als zij zijn identiteit als priester begrijpen en erkennen, kunnen zij hem tot grote steun zijn in de beleving ervan. We moeten niet vergeten dat wij samen het Volk van God zijn en wederzijds verantwoordelijkheid voor elkaar dragen.”

Kardinaal Eijk: “De documenten van het Tweede Vaticaans Concilie, inclusief wat het zei m.b.t. het priesterschap, zijn vaak volstrekt verkeerd geïnterpreteerd en – naar valt te vreezen – door velen slecht of niet gelezen. Bijgevolg is voor een niet gering aantal mensen,

onder wie ook priesters, het onderscheid tussen de priester en de leek vervaagd. Daarom was het nodig om een Di-

rectorium voor het ambt en het leven voor de priesters uit te brengen, dat de essentiële priesterlijke identiteit als uitgangspunt neemt.”

Uitgave SRKK 2013. 168 pag.

€ 15,00 (incl. verzendkosten)

Bestellen: *Per e-mail:* stuur een mail naar bestel@rkk.nl met in het bericht uw naam, volledige adresgegevens en ‘directorium’.

Per post: via Bisdom Breda, Veemarktstr. 48, 4811 ZH Breda.